

Ostotietojen keruu puhuttaa – MyData rakentaa siltaa datankerääjien ja yksilöiden välille

[S-ryhmä tiedotti](#) aloittavansa aiempaa tarkemman, ostoskohtaisen tiedon keräämisen S-etukortin käyttäjistä. Ilmoitus nosti julkisuuteen keskustelun henkilötiedon keräämisen toimintatavoista, hyödyistä ja uhkakuvista. Kansainvälisesti vastaavaa keskustelua on käyty tiiviisti jo vuosia. Tänä vuonna hyväksytty Euroopan uusi tietosuojalainsäädäntö parantaa kuluttajien oikeuksia ja mahdollistaa henkilötietojen saamisen helpommin ihmisten omaan hallintaan. Tutkimusta on tehty Suomen lisäksi esimerkiksi Ranskassa, Iso-Britanniassa, Hollannissa ja Italiassa. Elokuussa Helsingin Kulttuuritalolla järjestetään kolmepäiväinen MyData 2016 -konferenssi, joka kerää paikalle satoja henkilötiedon hallintaan ja yksityisyyteen erikoistuneita huippuasiantuntijoita.

Kysymys henkilötiedon keräämisestä ei rajoitu pelkästään ostotietoihin. Tallennetun henkilötiedon määrä ja hyödyntäminen ovat kaikilla aloilla digitalisaation seurauksena nopeassa kasvussa. Monet kuluttajat kokevat liiallisen tiedonkeruun epämiellyttävänä, mikä heikentää luottamusta palveluntarjoajiin. Toisaalta digitalisaation mahdollisuudet eivät toteudu, mikäli henkilötietoa ei voida kerätä ja hyödyntää. Siltaa henkilötiedon hyödyntämisen ja yksityisyyden välille pyritään rakentamaan useissa MyData-kokeiluissa maailmalla.

“Ihmisille tulisi tarjota käytännöllinen mahdollisuus hyötyä omasta datastaan ja hallita sen keruuta ja käyttöä”, sanoo henkilötiedon asiantuntija, Aalto-yliopiston tutkija ja Open Knowledge Finland ry:n puheenjohtaja Antti Poikola. Asiakkaan tietäen ja luvalla kerätty henkilötieto voi Poikolan mukaan olla hyödyksi kuluttajille ja kilpailuvaltti yrityksille. Tiedosta voi jalostaa lisäpalveluita niitä haluaville, palveluista hyödyllisimmät pärjäisivät kilpailussa.

“Olisi loistavaa, jos voisin helposti jakaa etukorttien tietoja valitsemilleni tahoille. Voisin esimerkiksi välittää ostotietoni älykkäälle taloussovellukselle, joka erittelisi tiedot ja näyttäisi minulle, mihin rahani oikeasti menevät.” Poikola jatkaa, että palvelun tarjoajien pitäisi antaa asiakkaiden valita itse, sallitaanko datan keruu ja käyttö vai ei: “Liian usein itseään koskevan datan antaminen palveluntarjoajalle on käytännössä ainoa tapa saada palvelu käyttöönsä.”

Suomessa kehitetään aktiivisesti henkilötiedon hallinnan ihmiskeskeisiä ratkaisuja

Organisaatiot niin Suomessa kuin ulkomaillakin ovat heränneet miettimään, miten henkilötietoja tulisi käsitellä entistä läpinäkyvämmiin, jotta asiakkaiden luottamus organisaatioihin ja palveluihin säilyisi myös tulevaisuudessa. Suomen hallitus nosti henkilötiedon hallinnan linjaukseksi hallitusohjelmaan ja käynnisti vuonna 2015 kärkihankkeen, jonka osana edistetään omadataan (MyData) perustuvia kokeiluja. Liikenne- ja viestintäministeriö julkaisi samana vuonna [MyData – A Nordic Model for human-centered personal data](#) -selvityksen.

Ministeriö isännöi säännöllisiä MyData-allianssin tapaamisia, joissa on mukana suomalaisia yrityksiä, kuten kaupparyhmien ja teleoperaattoreiden edustajia, sekä pienempiä palvelu- ja teknologiayrityksiä. Allianssi kehittää toimintatapoja, jotka mahdollistavat henkilötiedon käytön niin, että hyödyt saavutetaan heikentämättä yksityisyyden suojaa. Keskeinen keino henkilöihin liittyvän datan hyödyntämisen ja

tietosuojaan yhteensovittamisessa on vahvistaa yksilöiden asemaa, oikeuksia ja käytännön mahdollisuuksia heitä koskevien tietojen hallintaan.

Myös S-ryhmä on osallistunut MyData-allianssin toimintaan. ”Kansallisten pelisääntöjen ja helposti käytettävien henkilötiedon keräämisen ja hallinnan ratkaisujen löytäminen on erittäin tärkeää kaupparyhmän kannalta”, toteaa Pekka Malmirae S-ryhmästä.

Poikola korostaa organisaatioiden välisen yhteistyön merkitystä: ”Yksityisyyden ja tiedon hyödyntämisen tasapainottaminen on yksi merkittävimmistä digiajan haasteista ja samalla tulevaisuuden mahdollisuuksista. On loistavaa, että olemme saaneet Suomessa yhden pöydän ääreen laajasti toimijoita, joilla on kaikilla tahtoa kehittää toimintatapoja.”

YHTEYSTIEDOT:

Antti Poikola
jogi@okf.fi
+358443375439

Emilia Hjelm
emilia.hjelm@okf.fi
+358407534881

Median akkreditoituminen konferenssiin osoitteessa: <http://mydata2016.org/media-accreditation/>

[MyData 2016 -konferenssin](#) järjestävät Open Knowledge Finland ry, Aalto-yliopisto ja ranskalainen ajatuspaja Fing. Tapahtuma järjestetään 31.8.–2.9. Helsingin Kulttuuritalolla.

Ultrahack [MyData](#) -hackathon <http://www.mydata2016.org/ultrahack/> järjestetään 30.8.-1.9. konferenssin yhteydessä, osana laajempaa Ultrahack 2016 -hackathon-turnausta.

[Open Knowledge Finland ry](#) on voittoa tavoittelematon yhdistys, joka kannustaa avoimen tiedon käyttöön ja kehittää avoimempaa yhteiskuntaa Suomessa. [Aalto-yliopisto](#) on monialainen yliopisto, jossa tiede ja taide kohtaa teknologian ja liiketoiminnan. [Fing](#) on voittoa tavoittelematon ranskalainen tulevaisuuden tutkimusorganisaatio. [Ultrahack](#) on kansainvälinen hackathon-turnaus, jonka tavoitteena on luoda uusia taloudellisia ja yhteiskunnallisia innovaatioita.